

Uit een brief van Dr. Kohlbrugge aan prof. Johannes Wichelhaus.

"Ik begrijp het wel, wat je daarmee bedoelt, als je schrijft, dat je door veel strijd heen theoloog geworden bent, maar toch, laat je hemd niet weten, dat je jezelf voor een theoloog houdt. Je zoudt anders daardoor te zeer gekweld worden, en wordt er reeds door gekweld.

Nu ken ik onvolkomen. Hoeveel is er wat we niet weten. De Heere te kennen, geeft rust en maakt ons tevreden met de wegen des Heeren. Al weten we ook veel, dan moeten we ook nog, zo het des Heeren zal zijn, de manier leren, het anderen bij te brengen. Daartoe moeten we ook nog in de diepte neergebogen worden... De drie dagen voor Kerstmis was ik ziek en sluimerde bijna de hele dag op mijn canapé.

Aan schrijven was geen denken. Welk een last drukte mij. Preken, Avondmaal houden en weer twee dagen achter elkaar preken en niet te weten wat, niets hebben; alles voor mij gesloten. Ik lag zonder gevoel, als dood. Zaterdagmiddag sprak ik: "Geef mij maar een beetje van Uw genade te smaken opdat ik het aan mijn broeders mag meedelen". En nog vandaag aan de dag weet de hele gemeente en ook ik te vertellen van het overstelpt zijn, waarmee zovelen en ook ik op de feestdagen, op de 31ste december en de 1ste januari overstelpt werden.

Wat hielp toen al mijn weten, al mijn kennis? Was ik toen niet een jammerlijk theoloog? In geen enkel opzicht wist ik me te helpen.. Hoeveel heb ik gelezen, hoe vlijtig gestudeerd, en ik ga er ook mee door.

Ik heb veel gezien, zeer veel, maar als het er op aankomt, heb ik niets, zie ik niets. Hoe menig keer zit ik op mijn kamer te wenen, dat ik zo een jammerlijk dienstknecht ben, en dat ik niets weet".